

subjekt	datum	č.j.	ID
Krajský úřad Královéhradeckého kraje	30.12.2008	21038/ZP/2008	LA_17_115

DOPORUČENĚ

Povodí Labe, státní podnik			
H	2.1.2009	č. ev. 6/2009	
Datum: 7/12			
Krajský úřad Královéhradeckého kraje 09/6			
C.j.: 1			
Povodí Labe, státní podnik	přílohy	spis. znak	ak. znak
V. Nejedlého 981	4		
500 03 Hradec Králové			

Váš dopis ze dne | Vaše značka (č. j.)

Naše značka (č. j.)
21038/ZP/2008

Hradec Králové
30. 12. 2008

Odbor | oddělení
Životní prostředí a zem.
vodní hospodářství

Vyřizuje | linka | email
Eva Valterová/ 189
evalterova@kr-kralovehradecky.cz

EČ 133112/2008

Plán oblasti povodí Horního a středního Labe - stanovisko

Povodí Labe, státní podnik podle § 25 zákona č. 254/2001 Sb., o vodách a o změně některých zákonů (vodní zákon) ve znění pozdějších předpisů má povinnost pořídit ve spolupráci s příslušnými krajskými úřady a ústředními vodoprávními úřady Plán oblasti povodí Horního a středního Labe (dále jen „Plán“).

Na základě jednání konaného dne 1. 12. 2008 v zasedací místnosti Povodí Labe, státní podnik, zaměřeného především na část „D“ nazvanou: „Ochrana před povodněmi a vodní režim krajiny“, vydáváme, po prostudování této kapitoly na internetových stránkách Povodí Labe, státní podnik, za Krajský úřad Královéhradeckého kraje, odbor životního prostředí a zem. (dále jen „krajský úřad“) toto stanovisko:

Plán oblasti povodí Horního a středního Labe je zpracováván na základě vodního zákona, především pak ustanovení § 25 s tím, že konečný návrh schvaluje kraj a závaznou část vydá rada kraje, pro svůj správní obvod, nařízením. Z uvedeného vyplývá, že se jedná o poměrně závažný dokument vyžadující zvýšenou pozornost při kompletizaci podkladů a následně i při zpracování návrhu plánu. Především kvalitní a směrodatné údaje mohou být dobrým základem pro další práci na Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe.

Z uvedeného důvodu bychom chtěli, v některých případech i opakovaně, upozornit, že v podkladech, z kterých zpracovatel vycházel jsou neúplné, nepřesné informace, v některých případech se vyskytují i chybná data. Není možné upozornit na veškeré nesrovnalosti a proto uvádíme alespoň některé příklady.

1

V tabulce D.5 jsou uvedeny pouze 3 lokality, kde dochází k zavlažování zemědělských pozemků na území Královéhradeckého kraje, přičemž ve skutečnosti se závlahy nacházejí i v dalších lokalitách. Není zde uvedena např. lokalita Hradec Králové, Černíkvice - kde jsou závlahy využívány pro pěstování zeleniny, dále zde nejsou uvedeny závlahy zajišťované z vodní nádrže Rozkoš, respektive z Rozkošského potoka, které mohou být realizovány až do objemu 100 tis.m³/rok. V případě závlah se plán dále nezabýval historickými závlahovými systémy a možnostmi jejich obnovy především v povodí vodních toků Úpa a Metuje a to

zejména v návaznosti na územní plán VÚC Trutnovsko - náhodsko, jehož závazná část byla schválena obecně závaznou vyhláškou Královéhradeckého kraje č. 6/2004 dne 14. 10. 2004.

- 2 V další části bychom chtěli upozornit na nepřesnosti v tabulce vodních nádrží a to jak na číselné údaje, tak i nesprávné názvy. Např. ve vodním útvaru označeném ID 102030307001 se nachází rybník Broumar, který má uvedenou plochu pouze 0,5 ha, přičemž se jedná o jeden z největších rybníků v rámci Královéhradeckého kraje a jediný, který je z hlediska technicko-bezpečnostního hlediska zařazen do kat. 3, zbývající jsou v kat. VI. U Senečnického rybníku je uveden vodní tok Neplatil, který se nám nepodařilo dohledat ani v mapových podkladech Ministerstva zemědělství. Na chybné údaje u vodních nádrží ve správě Povodí Labe, státní podnik, jsme upozorňovali již na schůzce, která se uskutečnila v červenci letošního roku.
- 3 Kapitola „D“ Ochrana před povodněmi neobsahuje přehled již vybudovaných suchých nádrží, někdy také označovaných „poldr“. Vzhledem k tomu, že v současné době je na území Královéhradeckého kraje více než 20 suchých nádrží a jejich význam je v protipovodňové ochraně neopomenutelný, považujeme tyto data za poměrně důležité.
- 4 Rovněž jsme nedohledali přehled odkališť na území Královéhradeckého kraje, přičemž některé musí mít dokonce zpracovány i podklady pro zvláštní povodeň.
- 5 Tabulkový přehled vodoprávním úřadem stanovených záplavových území je nepřesný, neucelený. Tabulkový přehled neobsahuje změny ke kterým průběžně dochází a tak např. již tři provedené změny na vodním toku Divoká Orlice na území Královéhradeckého kraje se zcela ztrácí a není tak z Plánu jasné v jakém rozsahu je záplavové území Divoké Orlice stanoveno. Především rozsah stanovených záplavových území by měl být jedním z nejdůležitějších pokladů, alespoň pro předmětnou kapitolu „D“ Ochrana před povodněmi a vodní režim krajiny.
- 6 V části D.10 nazvané: „Obce nedostatečně chráněné před povodněmi“ chybí obce u kterých je v následujícím, opět tabulkovém přehledu (část D. 19), uveden seznam obcí pro které se navrhuje protipovodňové opatření. Pro příklad je možno uvést obce: Albrechtice nad Orlicí, Bartošovice, Černčice, Lukavice, Potštejn.
- 7 Dalším vhodným podkladem Plánu by měl být seznam vodních děl u kterých je právní normou daná povinnost zpracovat parametry pro zvláštní povodeň a dále přehledy provedených a především pak plánovaných komplexních pozemkových úprav. Nepochybně se v případě pozemkových úprav téměř vždy jedná o zásah do vodního režimu krajiny.
- 8 V textové části kapitoly „D“ jsou zmíněny historické povodně. Z hlediska odborného se jeví informace o historických povodních uvedené v Plánu poměrně povrchní, nemající žádnou vypovídající hodnotu. Pro představu doporučujeme uvést alespoň minimální informace jako např. počet ohrožených obcí při konkrétní povodni, počet ohrožených nemovitostí, počet ohrožených obytných domů, stručný průběh povodně, specifika povodně a další. Doporučujeme obdobně řešit i kapitolu historická období sucha. Zde mimo to nejsou podchycena období sucha na Dědině ani problém sucha pod profilem VD Les království v roce 2003 (srpen až říjen), kdy došlo k přijetí mimořádných opatření z důvodu veřejného zájmu pro období přechodného nedostatku vody v horním úseku vodního toku Labe .
- 9 V kapitole D.1.7 je plánem doporučena úroveň ochrany podle pravděpodobnosti opakování povodňového nebezpečí takto:

historická centra měst, historická zástavba – Q₁₀₀

souvislá zástavba, průmyslové areály – Q₅₀

rozptýlená obytná a průmyslová zástavba a souvislá chatová zástavba – Q₂₀

izolované objekty – individuální ochrana

Zde máme za to, že například ochrana před povodněmi na Q₁₀₀ by byla vhodná i u objektů, kde dochází ke skladování závadných látek, případně k manipulaci s nimi a u některých dalších specifických objektů např. u nemocnic a u vybraných dopravních staveb.

10

V kapitole D.4.2 Záplová území se uvádí: „V zastavěných územích a územích určených k zástavbě podle územních plánů se současně vymezuje aktivní zóna záplavového území.

Zde doporučujeme, aby aktivní zóna záplavového území byla navrhována a vymezována po celé délce vodního toku, neboť právě letní tábory, dočasná ubytovací zařízení (činnosti zakázané na základě ustanovení § 64 vodního zákona v aktivních zónách záplavových území) se mnohdy realizují právě mimo zástavbu, totéž platí i v případě těžby nerostů a zeminy, provádění terénních úprav, skladování odplavitelných látek a pod.

11

Za nejproblematictější část kapitoly „D“ Plánu lze považovat podrobné rozpracování jednotlivých navrhovaných protipovodňových opatření, zpracovaných formou tzv.: „Listů opatření“.

Zde se jedná o jednotlivé listy opatření s předepsanou osnovou a s různou úrovní vyplnění, tj. s různou úrovní popisu současného stupně ohrožení konkrétního území povodněmi, popisu navrhovaného protipovodňového opatření, chybí údaje o technické a ekonomické náročnosti navrhovaného opatření, o efektivnosti navrhované protipovodňové ochrany. Často chybí zdůvodnění konkrétního návrhu protipovodňového opatření, či je nedostatečné. Některé listy obsahují jen název protipovodňového opatření a náklady bez dalších dat a to i přesto, že k navrhovanému protipovodňovému opatření již byla zpracována projektová dokumentace. Takto zpracovaný přehled navrhovaných protipovodňových opatření neumožňuje materiál použít pro sestavení priorit protipovodňové ochrany v rámci kraje. Toto uvádíme i proto, že vodní zákon v § 86 odst. 2 říká, že opatření na ochranu před povodněmi, které vymezí programy opatření vycházející z plánů oblastí povodí hradí kraj, který za tímto účelem vyčleňuje v rámci svého rozpočtu přiměřenou rezervu sloužící pro krytí ostatních opatření na ochranu před povodněmi ve správním obvodu kraje. V závěru odstavce se sice uvádí, že stát může na tato opatření přispět, ale příspěvek negarantuje.

V návrhu Plánu oblastí povodí Horního a středního Labe se uvádí, že Plán hlavních povodí ČR uložil promítnout do plánů oblastí povodí prioritní opatření povodňové prevence s prokazatelným efektem snížení rizika z povodní a k tomu stanovil způsob jejich financování z výše uvedených programů a že z toho tedy vyplývá, že všechna opatření, navržená závaznou částí plánů oblastí povodí budou finančně pokryta těmito programy.

Zde je ale nutno upozornit, že povinnost hradit protipovodňová opatření, vycházející z plánů povodí, kraji je dána zákonem, vodním zákonem, tedy právní normou vyšší právní síly než je nařízení vlády, konkrétně nař. vl. č. 262/2007 Sb., kterým byla vyhlášena závazná část Plánu hlavních povodí České republiky. To, že může být dle citovaného nař. vl. využito dotačních programů MZe a MŽP, se uvádí jako možnost, doporučení, nikoliv jako jistota zajištění finančních prostředků na realizaci protipovodňových opatření nebo jejich části.

I přes různá doporučení, návrhy nelze tedy pominout ustanovení § 86 odst. 2 vodního zákona, které zcela jednoznačně říká, že opatření na ochranu před povodněmi, která vymezí programy opatření vycházející z plánů oblastí povodí, hradí kraje.

Královéhradecký kraj se může podílet na spolufinancování protipovodňových opatření, ale jen v rámci svých možností tak, jak tomu doposud bylo a je například při realizaci vodovodů a kanalizací na území Královéhradeckého kraje, ale není možné, aby kompletní financování

bylo pouze na kraji s příslibem možné dotace. To by mělo za důsledek, že by do plánu byla zařazena jen některá protipovodňová opatření. Zde vzniká problém, které akce ze současně navrhovaných do Plánu zařadit, neboť podklady k jednotlivým návrhům protipovodňových opatření neskýtají, z důvodu nedostatku informací, možnost předložená protipovodňová opatření objektivně posoudit a stanovit priority, případně stanovit pořadí priorit.

Na druhou stranu by byla škoda z důvodu omezených finančních prostředků kraje eliminovat navrhovaná protipovodňová opatření v Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe na minimum, neboť tím by mohlo dojít k zablokování možnosti, aby např. obec, či správce vodního toku mohl požádat o dotaci na protipovodňové opatření, které není uvedeno v Plánu. Tuto problematiku doporučujeme řešit např. novelizací vodního zákona, změnou ustanovení § 86, konkrétně části, kde se uvádí, že kraj má povinnost hradit opatření na ochranu před povodněmi vymezená programy opatření vycházející z plánů oblastí povodí, spočívající ve zmírnění odpovědnosti kraje za financování protipovodňových opatření.

Ve výše uvedeném stanovisku byla snaha upozornit na některé sporné věci v předloženém Plánu oblasti povodí Horního a středního Labe se zaměřením na část „D“ nazvanou Ochrana před povodněmi a vodní režim krajiny. Je možné, že mohlo dojít, vzhledem k tomu, že předložený Plán je velmi rozsáhlý, neuspořádaný a značně náročný na orientaci, k přehlédnutí některých dat, ale máme zato, že je lépe upozornit na co možno nejvíce problémů už v této fázi zpracování než před konečným schvalováním Plánu. Pro případ, aby se předešlo případným pochybnostem, navrhuje konkrétní připomínky projednat v rámci pracovní skupiny tvořené zástupci krajského úřadu a státního podniku povodí Labe, a to pokud možno bezodkladně, v průběhu ledna 2009, případně února 2009, tj. dříve než dojde k projednávání Plánu v orgánech Královéhradeckého kraje.

Krajský úřad
Královéhradeckého kraje
odbor životního prostředí
a ochrany přírody

RNDr. Miroslav Krejzlík
vedoucí odboru životního prostředí

Vypořádání připomínek:

1. ANO

Kapitola je zpracovaná v souladu se schválenou Metodikou pro zpracování části D plánů oblastí povodí, která konstatuje: „Vzhledem k tomu, že přesná kvantifikace vlivu zavlažování pozemků na odtokový proces není zcela jednoznačně vyřešena, bude v kapitole zachycena jen jako evidence existujících závlah.“

Lokalita Černíkovice není v databázi ZVHS. Do textu byla doplněna tabulka odběrů vody pro závlahy podle VH bilance Povodí Labe, státní podnik, za roky 2005 – 2007, ani v těchto bilancích se odběry pro závlahy v Černíkovících a závlahy z nádrže Rozkoš neobjevily.

2. ANO

Tabulka D.8 Seznam vodních nádrží je opravena.

3. ANO

Suché nádrže jsou do tabulky D.8 doplněny

4. ANO

Na základě existujících metodických podkladů není jasně definováno – jak přistupovat k problematice odkališť – zda je vnímat jako SEZ, významný vliv a jakým způsobem provádět hodnocení. Z toho důvodu není v POP věnována pozornost odkalištím, pokud nemají charakter staré ekologické zátěže. Zvláštními povodněmi se rovněž POP nezabývají. Řadu konkrétních údajů pro optimální stanovení významnosti jednotlivých vlivů bude nezbytné prověřit experimentálně nebo modelově, případně statisticky posoudit na základě existujících informací. Jedná se o proces, který by měl pomoci zpřesnění identifikace antropogenních vlivů v rámci aktualizace plánů povodí k roku 2015. V rámci strategie aktualizace 1, POP je vhodné zpracovat „Metodiku hodnocení významných vlivů a identifikace neznámých vlivů“ u které bude zajištěna vazba na hodnocení stavu VU (chemický a ekologický, příp. kvantitativní stav). Uvedeno v části 0, kapitola 11,12

5. ANO

Tabulky D.15 a D.16 včetně mapy D.21 jsou aktualizovány pro stav ke konci roku 2008.

6. ANO

Do tabulek D.10 a D.11 doplněny Albrechtice nad Orlicí a Potštejn. V dalších lokalitách jsou navrhována opatření na drobných vodních tocích, kde chybí informace o záplavových územích, počtu ohrožených obyvatel atd. Opatření se mnohdy týkají stabilizace koryt vodních toků.

7. ANO

Pro zpracování části D byl seznam KPU využit, přestože zde není požadován - část D je zpracovaná podle schválené metodiky. Zvláštní povodně nejsou předmětem POP.

8. ANO

Kapitola o historických povodních je zpracována podle schválené metodiky na základě dostupných dat a podkladů, detailní informace o dopadech historických povodní nejsou ucelené.

Konkrétní popis období sucha na Dědině a na horním Labi lze po obdržení příslušných podkladů doplnit.

9. NE

Jedná se o lokální ochranu konkrétních objektů, kterou nemůže řešit POP.

10. ANO

Věta „V záplavových územích ..... aktivní zóna záplavového území“ je citace § 4 odst. (3) vyhlášky č. 236/2002 Sb., o způsobu a rozsahu zpracování návrhu a stanovování záplavových území. Do textu je ale doplněno doporučení dle znění připomínky.

11. ANO

Listy opatření jsou doplněny podle údajů dodaných navrhovateli jednotlivých akcí.

Do Programu opatření 1. plánovacího období POP (tj období s účinností POP od roku 2009 do konce roku 2015) budou zařazeny jen ty akce, které budou v rámci Programu 129 120 (případně dalších programů MZe a MŽP) schváleny a připraveny k realizaci do roku 2013. Zbývající akce, vyplývající především z krajských studií a koncepcí protipovodňové ochrany, z důvodu nedokončené přípravy technického řešení a vypořádání majetkoprávních vztahů nelze do 1. plánovacího období POP zařadit a budou proto v návrhu Programu opatření vedeny jako ostatní, s možností zařazení do dalších plánovacích období po roce 2015.